

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 4 Kwietnia v. s. 1824 Roku.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 7 kwietnia.

(z Kurjera Warszawskiego).

Dnia 15 z. m. odbył się sejmik powiatu *Trokińskiego* pod łaską marszałka J. W. Kajetana *Sosnowskiego*, obrani radcami województwa J. W. *Józef Szepietowski* poseł tegoż ptu i *Józef Hrabia Szadzieński*. Assesorami byli W. W. *Leon Skiński* i *Leon Tagoński*, a sekretarzem *Kajetan Roszkowski*.

Dnia 26 z. m. na seymiku szlacheckim powiatu *Chelmskiego* pod łaską marszałków J. W. *Hrabi Alojzego Poletyły*, wezwani zastali na assesorów *Antoni Węgłęski* b. starosta chelmski i *Jan Suchodolski*, na sekretarza województwa *Węgłęski*. Obrani na radców wojewódzkich J. W. *Leon Niemirowski*, potrzeci raz ciągle na ten urząd wybierany i *Adam Jaroszewski* b. major.

W *Zyrkach* d. 15 z. m. na seymiku szlacheckim ptu *Lelowskiego* pod łaską J. W. *Jana Hrabi Męcnińskiego*, obrani radcami wojew. tenże *Marszałek* i J. W. *Walenty Zwierkowski*, deputowany *Okuski*, który trzecim zawodem do urzędu tego z zaszczytnem zaufaniem przez współ obywateli swego powiatu powołany został.

Dnia 26 z. m. na seymiku szlacheckim powiatu *Sztarszowskiego* pod łaską J. W. *Józefa Hrabi Leduchowskiego*, obrani zostali dotychczasowi radcy wojew. J. W. *Ludwik Lempicki* i *Spiridon Rohoziński*.

Dnia 26 z. m. na seymiku szlacheckim ptu *Pułtuskiego* pod łaską Marszałka J. W. *Pawła Grombaczewskiego* kawalera orderu s. *Stanisława*, obrani na radców wojew. tenże *Marszałek* i W. *Podławski*; assessorami byli W. W. *Kozłowski* i *Brzozowski*, a sekretarzem W. *Bartold*.

Na takimże seymiku powiatu *Łosickiego* d. 22 z. m. odbyłym pod łaską J. W. *Władysława Zawadzkiego*, obrany posłem J. W. *Michał Kuszal*, a radcami obydw. W. W. *Paweł Bądryński*, *Józef Plazo*, assessorami byli, obrany poseł i W. *Antoni Ciałkowski*, a sekretarzem *Kazimierz Wyrzykowski*.

FRANCYA.

Paryż dnia 24 marca.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Niniejsze pierwsze posiedzenie izb nastąpiło, poczynione były w salach przygotowania, równie, jak w roku poprzedzającym. Galerye dla widzów, lubo obszerne, nie mogły wszystkich pomieścić. Galerya dla ciała dyplomatycznego, wystawiła wspaniały widok. Wszyscy członkowie poselstw przy dworze naszym, bez wyjątku, byli tej uroczystości przytomni. Między nimi znajdował się *Xiąże Naryszkin*, *Rossyjski wielki Podkomorzy*. O godzinie wpół do pierwszej oznajmiono donośnym głosem przybycie parów, którzy mając na czele *Kancelarza Francyi* i wielkiego referendarza, weszli do sali. Przybrani byli w strój uroczysty, w płaszcze z gronojastajami i kapelusze a la *Henri IV* z białymi piórami. Oznajmiono potem przybycie izby deputowanych, którzy mając na czele swojego prezesa wiekiem najstarszego, wprowadzeni byli do sali. Parowie zajęli miejsca po prawej, a deputowani zasiedli po le-

wej stronie tronu. Gdy deputacye obu izb wyszły na przyjęcie Monarchy, zasiadły na wyznaczonym miejscu po lewej stronie tronu, *Xiążna Angoulême*, *Xiążna Berry* i *Xiążniczka Orleansu*, w towarzystwie dam swojego orszaku. Następnie przybył Król *Jmé* wraz z *Xiążętami Monsieur, Angoulême* i *Orleans*, z których dwaj pierwsi, po prawej, a trzeci po lewej stronie tronu, miejsca zajęli. Król był w ubiorze marszałka, a *Xiążęta* w stroju parów. Okrzyki radości powitały Monarchę. Gdy Król wezwał parów, aby usiedli; kanclerz oznajmił deputowanym, iż Król *Jmé* pozwala im usiąść. Mowa królewska przerywana była trzy razy okrzykami radości i wołaniem *Niech żyje Król! Niech żyje Xiąże Angoulême! Niech żyją Burbonowie.*

Na dzisiejszym posiedzeniu izby parów, *Xiążęta Montmorency, Doudeauville* i *Fitz-James*, oraz *margrabia Postoret* i *biskup hermopolitański Fraissinous*, wybrani zostali do ułożenia adresu do Monarchy.

Dnia 23. Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych, wybrano 9 wydziałów i prezesami tychże mianowano: *Panów Parel d'Espeyru, Rigaudie, Bouville, Hrabię Boisclereau, Barona Sarret de Coussergues, Crignon d'Auzour, Barthe la Bastide, Hrabię Muysart* i *Pana Hocquart*. Prawem przepisana liczba deputowanych jest 430, lecz z powodu podwójnego wyboru ministra sprawiedliwości i potrójnego generała *Foy*, zmniejszona jest do 426. Przeto losem wypadło, iż pierwsze sześć wydziałów mieć będą po 47, a drugie 3 po 48 członków. Z przeszłorocznych nie obrano powtórnie 142, umarło 5, a 7 zostało parami, przeto z dawniejszych deputowanych weszło do izby 276 członków.

W izbie parów wybrano podobnie d. 24 b. m. 6 wydziałów. Pierwsze posiedzenie tej izby odprawia dopiero, gdy adres odpowiedni będzie ułożony.

Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych zajęto się roztrząsaniem wyboru różnych deputowanych. Byli przytomni obradom, prezes rady ministrów, oraz ministrowie sprawiedliwości i praw wewnętrznych.

Mamy tu wiadomości o wyprawie morskiej *Kapitana Duperre*, które zawierają wiele interesujących szczegółów. Odkrył on cztery wyspy, które nazwał *Clermont-Tonnere, Lostanges, Augier*, i *Erecinet*. Należą do archipelagu niebezpiecznego i zamieszkałe są przez ludzi zdających się być bardzo niedowierzającymi: nie można więc było wniść z nimi w żadne stosunki. Ponieważ zła pogoda przymusiła kapitana *Duperre* oddalić się śpiesznie z tamtąd, udał się przeto do *Otaity*. W swoich doniesieniach opisuje ten kapitan zmiany, jakie z korzyścią dla oświaty mieszkańców tej wyspy zaszyły tam od czasu zaprowadzenia chrześcijaństwa, które gorliwie jest rozszerzanem.

Paryż, dnia 23 marca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Król *Jmé* wydał następujące pismo do *Arceybiskupa paryzkiego*. „Przy zwołaniu obu izb postanowiliśmy połączyć modły nasze z modłami całej Francyi, aby mądrość i umiarkowanie pań-

wwały w rozpocząć się mających ważnych obradach. Mniemam więc, abyś W.Pan odebrawszy to pismo, nakazał publiczne nabożeństwo, i w wigilię zagajenia izb odprawił uroczystą mszą ś. o Duchu ś., na której Xiążęta rodziny królewskiej, parowie królestwa i deputowani departamentów znajdować się będą. Podobne pismo posłano także innym biskupom krajowym.

Dnia 20 b. m. wybrano losem 25 deputowanych, mających składać deputacyą w czasie mowy królewskiej. Z liberalistów jest między nimi jeden tylko P. *Mechin*. Przy czytaniu listy imiennej członków izby deputowanych, okazało się, iż tylko 160 było obecnych. Panowie *Casté-Bajac* i *Bois-Sertrand*, zasiedli na końcu lewej strony, a przy nich generał *Foy* i Pan *Benjamin Constant*.

Dnia 20 b. m. Xiążę *Angouleme* oglądał kilka półków gwardyi na polu marsowém, w towarzystwie generała porucznika Hrabiego *Borde-soulte*.

Robotnicy rękodzielni Pana *Köchlin* w *Paryżu*, gdy tenże został obrany deputowanym, dali dla niego ucztę i ofiarowali mu złoty puhar.

List z *Bajonny* pod d. 16 b. m. wyraża: „Biskup tutejszy wyjechał wczora rano pocztą do *Paryża*; przyczyna tej podróży nie jest wiadoma.

Pan *St. Cricq* (pisze jeden z tutejszych dzienników), utracił urząd jeneralnego dyrektora ceł; a minister stanu Hrabia *Vaublanc*, przeciwnik jego, został członkiem najwyższej rady handlowej i osad. Ważny ten wypadek zapowiada wielką odmianę w naszym systemacie handlowym. Wspomniany Hrabia *Vaublanc* wydał niedawno uwagi nad obecnym stanem handlu francuzkiego, w których z uwiadomieniem okazuje, że w r. 1822 w porównaniu r. 1787 zmniejszył się wywóz z portów francuzkich o 57 od sta, a opłata za przewóz na okrętach przeszła o 69 od sta.

W gminach *Lougmont* i *Reaulecourt*, (w departamencie *Mozy*), grassuje zarażliwa gorączka, na którą szczególnie dzieci umierają. Merowie kazali zamknąć szkoły; użyli oraz innych środków ostrożności.

Dnia 27. Wiadomości z morza śródziemnego (piszą gazety paryzkie) uchylają wszelką wątpliwość o wypowiedzeniu woyny anglikom przez Deja algierskiego. Konsul angielski udał się do *Malty*. Listy z *Kadyxu* zapewniają, iż algierczycy zabierają okręty różnych narodów bez względu na banderę. Zatrzymali niedawno okręt szwedzki. Wysiadanie algierczyków na brzegi hiszpańskie, staje się tém niebezpieczniejszym, iż łatwo mogą zarazić morowem powietrzem.

O b r a d y I z b.

Izba Parów

Na sessyi d. 24 b. m. urządzono 6 biór i prezesów ich ohrano. I tak prezesem pierwszego bióra został marszałek *Malitor*, 2go Xiążę *Haure*, 3go Xiążę *Mathieu Montmorency*, 4go marszałek *Vismenil*, 5go Xiążę *Tarentu*, 6go Xiążę *Damas*. Kommissya petycyjna składa się z hrabiego *Pontecoulant*, margrabiego *Riviere*, Xiążęcia *Doudeauville*, hrabiego *Deseze*, margrabiego *Danjuzon* i hrabiego *Leconteulx*.

Izba deputowanych:

Dnia 24 b. m. P. *Chilhaud de la Richaudie*, jako najstarszy wiekiem, zasiadł na krześle prezesa. Wielu deputowanych weszło zaraz do sali, i w kilku minutach zajęto ławki prawej strony. Prawy środek natychmiast się także napełnił. Na lewym środku usiadło tylko 8 deputowanych. Dla ciasności część prawej strony rozciągnęła się do końca lewej. Wkrótce potem wszedł P. *Benjamin Constant*, i zdawał się pomieszany, gdy uyrzał zajęty już lewą stronę. P. *Devaux* prosił, aby przy nim usiadł, lecz *Constant* podziękował i poszedł do 4tej ławki w końcu lewej strony; generał *Thiars* usiadł jeszcze wyżej. Trzeba ich zapędzić na górę: odezwało się kilku deputowanych; po czym *Constant* zbliżył się do generała *Thiars*, prezes mianował 5ch najmłodszych wiekiem de-

putowanych sekretarzami izby i przystąpiono do wyboru członków biór losem.

Paryż dnia 25 marca.

(z *Korrespondenta Hamburskiego*).

Król Jmé wydał pod d. 20 b. m. pięć postanowień. W pierwszym wynosi na arcy-biskupa w *Bourgos X. Fontenay*, do godności para Francyi. Drugiem zmienia postanowienie z dnia 6 stycznia względem rady handlu i osad, która dopiero ma się składać z jednego członka tajney rady i rady stanu, jako prezydenta, który także jest członkiem rady handlowej, z jeneralnego dyrektora ceł, z dyrektora rolnictwa i handlu przy ministeryum stosunków wewnętrznych; z dyrektora politycznych interessów przy ministeryum stosunków zewnętrznych; z dyrektora osad przy ministeryum marynarki; z jednego rady stanu albo mistrza prośb, sekretarza wielkiej rady handlowej. Trzeciem mianuje członkami wyższej rady handlu i osad: ministra stanu Xięcia *Levis*, Hrabiego *Vaublanc*, *Mollien* i *Chaptal*, barona *Portal*, barona *Durand*, *Fajon* i *Olivier*, członków izby deputowanych. Podług czwartego naznaczają się, jeneralny dyrektor ceł Hrab. *St. Cricq*, prezydentem Rady handlowej i osad, i mistrz prośb, baron *Freville* jeneralnym sekretarzem wielkiej rady handlowej i wyżej rzezonego biura, a podług piątego margrabia *Vaulchier*, prefekt departamentu niższego *Renu* i członek izby deputowanych, mianowany jest następcą Hrabiego *St. Cricq*.

Hrabia *St. Cricq* dotychczasowy nadzwyczajny radca stanu wyniesiony został na zwyczajnego.

Pozawczora była dyplomatyczna audyencya u Króla Jmci.

Dnia 24. Wyszły pamiętniki do historyi życia generała *Lafayette* i zgromadzenia konstytucyjnego.

Panowie *Aimé Paris* i *Berbreügger* uczą tu teraz w 15 godzinach sztuki pamięci, a w 6ciu *Sienografii*.

Piszą z *Bordeaux* pod dniami 19, co następuje: W Katalonii rozeszła się pogłoska, iż francuzkie woyska miały opuścić Hiszpanią dnia 1 lipca. Ale na to się nie zanosi jeszcze.

A N G L I A.

Londyn dnia 20 marca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Rząd nasz zawarł z niderlandzkim układem oznaczenia niektórych granic w posiadłościach wschodnio-indyjskich.

Odebrane tu listy z *Lisbony* dochodzą do d. 5 b. m., i donoszą, iż P. *Loule*, szambelan i powiernik Króla Jmci Portugalskiego, został zamordowany w zamku *Salvatierra*, gdzie się wtedy Monarcha znajdował. Kilku dniami pierwej znaleziono w tym zamku listy grożące śmiercią dwóm innym szambelanom królewskim, Hrabiom *Villa Flora* i *Pamplona*. Król Jmé wyjechał niezwłocznie z *Salvatierra* i powrócił do *Lisbony*.

Tutejsze towarzystwo, mające dobywać złoto i srebro z kopalni meykańskich, zawarło układy z wielu oficerami artyleryi i inżynierów, którzy się podjęli kierowania temi robotami, sprządzania wspomnianych kruszców i t. d. Kilku z nich otrzymało już po 100 i więcej funtów szterl. gratyfikacyi; prócz tego dostaną pieniądze na podróż i przez lat 3 pobierać będą od 450 do 1500 f. s. roczney płacy. Znajdują się między nimi dwaj zbiegli piemontczykowie *Eurico* i *Gambini*, którzy byli oficerami artyleryi, oraz dwaj mantuanczykowie były Półkownik *Pinafinoli* i inżynier *Moro*. Popłyną d. 24 b. m. z *Liverpool* do przeznaczonego im miejsca.

Gazeta *le Conservateur Impartial* pod artykułem z *Londynu* umieściła co następuje: Odebraliśmy wiadomości z *Alexandryi* (w Egipcie). Stan obecny tego kraju nowym jest dowodem wpływu, jaki mieć może na swych spółziomków lub podwładnych jedna osoba, kiedy miejsce wkłada na nią obowiązek i podaje do działania

środku. Basza Egiptu prawdziwie jest człowiekiem nadzwyczajnego charakteru. Jest on bardzo skłonny do wyniszczenia dawnych nadużyć; ale tak jest chciwym pieniądzy, iż podobnie, jak u Króla angielskiego *Henryka VIII*, wszelka inna namiętność ustaje, skoro tylko chciwość przemawiać poczyna. Jako dawny negocjant, sprzymawia handlowi we wszystkich względach. Niedawno przekładano mu, iż zboże mogłoby być przeprowadzane do *Alexandryi* prędkiej i taniej, jeśliby wykopano kanał od tego miasta, aż do jednego z koryt *Nilu*; uznał wnet pożytki tej myśli, kazał ją uskutecznić, i w 6 tygodni ukończyć kanał długości ośm mil. Uprawa bawełny i cukru ściągnęła również jego uwagę; z jego rozkazu probowano robić rum, i przedsięwzięcie to miało ponęśny skutek. Tenże sam Basza utrzymuje, iż muzułmani, źle zrozumieli prawo, zabraniające używania trunków gorących; powiada on, że ten zakaz ściąga się tylko właściwie do wina; lecz że tłumacząc ten zakaz w swém prawdziwym znaczeniu, nie obeymuje on napojów nieznanych za czasów proroka. Z tego się okazuje, że Basza wznosi się do wysokości wyobrażeń europejskich; jednakże zachodzi pytanie: azali przestrzegacze gorliwi kurana zgodzą się na takie tłumaczenie?

Rozruchy w *Irlandyi* przybierają charakter bardzo zagrażający.

TURCYA.

Stambuł dnia 29 lutego.

Wielki Wezyr, *Galib* basza, który niedawno ten urząd piastuje, mocno zachorował. *Saida Effendi* nie trudni się jeszcze interessami krajowemi.

O baszy egipskim biegają osobliwsze pogłoski, odtąd, jak *Porta* odebrała niewątpliwą wiadomość, iż 25,000 wojska cwiczonego na sposób europejski zebrał w obozie pod pozorem ruszenia przeciw arabom, i sam się udał do tegoż obozu. (z gaz. *Warsz.*)

Od granic tureckich dnia 11 marca.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Pierwszy Numer greckiej gazety wychodzącej w *Missolungi*, zawiera krótki rzut na przeszłoroczną wyprawę; jeżeli ta kampania, wyrażono, nie była świetna jak poprzednie, była wszelako w swoich skutkach daleko ważniejszą dla niepodległości greckiej. W roku 1822 dwa Tureckie okręty admirałskie i kilka innych, stały się łupem greckich statków palnych, a liczne wojska *Churszyda Baszy*, w dwóch bitwach pod *Argos* i klasztorem *ś. Jerzego* zniszczone zostały. Lecz w roku zeszłym użyte środki, mogły jedynie dawniejsze usiłowania skutecznymi uczynić i zwycięstwo utrwalić. Dawniej turcy przebywali między morze korynckie, i przedzierali się aż na równiny *Argos*, teraz zaś nie mogą, nawet porbrzeża *lepantskiego* dosięgnąć. Mały oddział grecki postawiony w *Beocyi* był dostatecznym na wstrzymanie wojsk *Jussufa Baszy*, które *Odyseusz* przymusił później cofnąć się do *Negreponu*. Wojska te poniosły cios ostatni uderzywszy na *Attykę*. Drugie, daleko waleczniejsze wojsko tureckie, zwróciło się ku zachodowi, lecz jego najbliższy dowódca, *Basza skodryjski*, musiał z pod *Missolungi* ustąpić, a odłączenie się albańczyków było pierwszym skutkiem tej klęski turków. Na morzu powinni się także greccy cieszyć, ze swojej pomyślności. Pomiędzy *Scepoles* i *Volos* przymusił kilka razy liczniejszą flotę do haniebnej ucieczki, a czyniąc wycieczki na brzegi *Azji* mniejszej, a nawet *Syrii* i północnej *Afryki*, napelnili turków bojaźnią i uszanowaniem dla greckiej potęgi morskiej. Szczególniejszym przedmiotem tej gazety greckiej, podług oświadczenia redakcyi są: wiadomości o wypadkach na lądzie i na morzu; obrady senatu i postanowienia władzy wykonawczej; listy i przedsięwzięcia *Filelenów*; artykuły naukowe, polityczne i t. d.

Dnia 18 marca

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Zdaje się (pisze powszechna niemiecka gazeta), iż Wielki Sultán niechce mianować nowe

go *Reys Effendego*, o co *Lord Strangford* nalega, chcąc rozpocząć obrady. *Lord* ten wstawia się za 15 poddanymi jońskimi, których z rozkazu *Porty* uwięziono, pod pozorem, iż pomagali grekom do ucieczki. Według późniejszych wiadomości, wspomniany *Lord* wstawieniem się swoim tyle dokazał, iż ci, których o podpalanie zbrojowni w *Stambule* oskarżono, zostali badani w obecności *Dragomana* angielskiego, i zamiast stracenia, jak dawniej był zwyczaj, posłano ich na galery do *Azji*. Innych lekko ukarano. Umiarkowanie to *W. Sultana* uważają za znak pojedynczego sposobu myślenia *Porty*.

Zgromadzenie najznakomitszych urzędników wojskowych i cywilnych zachodniej *Greccy*, dla naradzenia się o środkach zaczepnych i odpornych w następującej kampanii, odprawiło się w *Missolungi*, pod przewodnictwem *Xięcia Mau-recordato*.

Dnia 19. Kronika grecka, wychodząca w *Missolungi*, umieściła w pierwszym Numerze co następuje: „Narod grecki, który długo zostając pod obcą i okrutną władzą, był pograżony w śnie głębokim, ocknął się teraz, a słońce ożywiające jaśnieje na horyzoncie klasycznej ziemi, w której on mieszka. *Greccy* sławna niegdyś w zwycięztwy *Milcyadesa* i *Temistoklesa*, powstaje teraz na głos swojego Boga, i drogą krwią swych dzieci ginących za oyczyznę, obmywa plamę przeszłych swoich grzechów. Lud ten, obudzony ze snu, daje się dziś pierwszy raz poznać oświeconej *Europie*. Ożywia go szczególnie chęć, aby ustanowieniem dobrego rządu, który powinien być skutkiem oświaty, okazał się godnym swojego życia. Dobre pisma peryodyczne są bez wątpienia najlepszym do tego skutkiem; dają bowiem narodowi wiadomość o postępkach cywilizacyi, o świętych powinnościach obywateli względem kraju, o posłuszeństwie prawom i narodowi, i wielkich czynach znakomitych zasług. Pismo peryodyczne, kierowane przez mądrych i światłych ludzi, powinno greków uczynić prawdziwymi ohrześcijanami, powolnymi obywatelami, dobrymi oycami familii, oraz poczciwymi i pilnymi kupcami. Oddając sprawiedliwość tym, którzy na lądzie i na morzu walczyli, wzbudzać będziemy w narodzie szlachetną gorliwość i świętą miłość oyczyzny, co jest jedynym środkiem powiększenia liczby jej obrońców.“ Jakież są źródła, które teraz pozostają *Porcie* do czwartej kampanii? Nie mówiąc o stanie jej skarbu, który się co rok zmniejsza, siły jej także co rok się wycieńczają; ubywa jej coraz więcej maytków przez morowe powietrze i zbiegostwo, a kapitan *Basza* nie będzie mógł z niezem więcej udać się na morze, tylko z pływającym drzewem. Wojsko lądowe jest również w złym stanie. *Albania*, która dotąd *Porcie* najlepszego wojska dostarczała, nie daje jej żadnej pomocy. *Tessalia* i *Macedonia* są wycieńczone od r. 1822, a nowo zaciężni, których *Tracya* i *Bulgarya* dostawiają, nie mogą szkodzić grekom.“

AMERYKA PÓLNOĆNA.

Baltimora dnia 15 marca

(z *Gazety Warszawskiej*)

Dany tu d. 5 b. m. bal na wsparcie greków był liczny i świetny. Między obecnymi uważano *Pana Gallatin*, byłego posła *Zjednoczonych Stanów* przy dworze francuzkim, senatora *Bibb*, *kollumbijskiego* jenerała *Devereux* i *Achillesa Murata*, syna byłego Króla neapolitańskiego. W jednej sali jaśniał w przeźroczu krzyż grecki, na przeciw niego stało popiersie bohatyrskiego *Boz-zarysa*. Na ścianach czytano uwienzione laurem imiona najsławniejszych mężów starożytnej i tegoczesnej *Greccy*. W środku stołu stała dawna grecka lira, a około niej wielkimi głoskami był napisany dzień 25 marca 1821 r., kiedy greccy niepodległość swoją ogłosili. Przed rozpoczęciem tańców jenerał *Harper*, jako mistrz obrzędowy zebranego towarzystwa, miał przemowę do *Pana Carrall de Carrolion*, 86cioletniego starca, jednego z tych, którzy podpisali akt ogłoszenia niepodległości *Zjednoczonych Stanów północnej A-*

meryki, a w końcu podał mu wieniec, którym Pan *Carrol*, odpowiedziawszy jenerałowi *Harper*, ozdobił popiercie *Bozzarysa*.

Lima, dnia 4 grudnia
(z teyże gazety).

Zbuntowany jenerał powstańców *Riva Arguero* został więziony w *Truxillo*. Poymano także znaczniejszych stronników jego. Zdaje się, iż rzeczony jenerał będzie skazany na wygnanie z kraju. *Bolivar* sposobi się do osadzenia doliny *Joaja*. Ma 15,000 woyska; to jest 5000, które zebrał w *Lima*, 3000 z dywizyi *Riva Arguero*, 3500 z dywizyi *Suere*, 2500 oddziału *Childiyskiego*, który d. 15 października wyszedł z *Valparaiso*, i 1500 ludzi pozostałych z dywizyi *Santa Cruz*. W miejsce jenerała *Santa Cruz*, jenerał *Muller* objął dowództwo woyska Peruwiańskiego.

Rio-Janeiro dnia 16 stycznia

Lord *Cochrane* wzbrania się wypłynąć na morze, póki żołnierze jego nie odbiorą płacy. Zamordowano tu kilku anglików, między którymi jest *P. Lane* młody oficer morski. (z gaz. *Warsz.*)

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 25 marca
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Pewny obywatel niechący wymienić nazwiska swego, przysłał tutejszey główney dyrekcyi policyi 3470 zł. ryńskich w srebrze, pod warunkiem, aby pieniądze te obrócone zostały na potrzeby krajowe. N. Cesarz Jmć, któremu ten patriotyczny podarunek oddano, przyjął go z upodobaniem, i dawcy chcącemu byź zatajonym, raczył okazać szczególne swoje zadowolenie.

Wychodzące w *Sztutgardzie* pismo peryodyczne *Hesperus* oddaje słusznie należną pochwałę technologicznemu zbiorowi *Arcy-Xięcia* następcy tronu austryackiego. Jest tymczasowie przeznaczony dla nauki tego dostojnego *Arcy-Xięcia* i z tey przyczyny obejmuje po większey części dokładne modele różnych rzeczy. Znajduje się w mieszkalnych pokojach samego *Arcy Xięcia*, bo zaraz od łóżka jego zaczynają się szafy, i ciągną się przy ścianach dwóch obszernych pobliskich pokojów. Upodobanie *Arcy Xięcia* w wyrobach własnego kraju, znane w *Bukowinie*, *Czechach* i t.d. jak *Wiedniu* i *Medyolanie*, może dobroczynnie działać, zwłaszcza w dzisiejszych czasach. A czyliż może byź przywoitszą i bardziej nauczającą zabawą dla przyszłego władcy, jak poznawać dokładnie przemysł krajowy, otoczyć się płodami jego, i wiedzieć sposoby ich wyrobu i wydoskonalenia.

N I E M C Y.

Od brzegów *Menu* d. 25 marca.
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Słychać, iż Król Jmć pruski z wielu członkami rodziny swojej wyjedzie tego lata do *Akwisgranu*, gdzie w okolicach tamecznych dwa korpusy woyska mają się zebrać, i gdzie wspomniony Monarcha widzieć się ma z Królem Jmćcią *Niderlandzkim*.

Podczas obchodu Jubileuszu 25cioletniego panowania Króla Jmci bawarskiego, postanowiono w *Bambergu* wyporzędzić zniszczony tam dom sierot, magistrat otrzymał w tey mierze kilka planów od budowniczych tak krajowych, jako też za-

granicznych, a zebrane na to pieniądze wynoszą już 80,000 zł. ryńskich, do czego nayhojniey przyłożył się Xiążę bawarski *Wilhelm*.

Kompania reńsko-Zachodnio-Indyyska doznała małego nieszczęścia. Na początku grudnia r. z. wysłała z *Ebby* okręt do *Meayku*, który przeciwnie wiatry długo zatrzymały na morzu północnym, a nakoniec przymusiły zawinąć do portu angielskiego. Gdy naprawiony d. 25 lutego chciał płynąć daley, wybuchnął na nim ogień, który lubo wkrótce ugaszono, towary jednak przez wciskającą się wodę znacznie uszkodzone zostały. Dyrekcya wspomnioney kompanii, okolnikiem z d. 9 b. m. uwiadomiła osoby interessowane o tym przypadku, i razem doniosła, iż nieponiosą straty, bo zepsute towary są assekurowane w Anglii.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— W *Worcester* odbył się niedawno pomiędzy sławnymi szermierzami (kułacznikami) *Spring* i *Langan* pojedynek na kułaki, który nadzwyczajnie wzbudził podziwienie. Ze wszystkich stron przybiegali na to widowisko ciekawi, pieszo, konno i powozami. Wszystkie domy gościnne były niezmiernie napełnione; za największą cenę nie można było dostać mieszkania. Za poduszkę i krzesło do spania płacono półgwinei, wszystkie sprawy zatrzymano. Znany *Gribb*, starszy gminny angielskich boxerów, i prawdziwy mistrz w tym zawodzie, ciekawością zdjęty, był pojedynkowi obecny, i z największemi przyjętymi oklaskami. Miejscem pojedynku był plac do gonitw końskich przeznaczony. Na tym mnóstwo widzów utworzyło kolo. Oprócz tego porobiono rusztowania dla 30,000 osób, a każde miejsce płacono po 12 szylingów. Jak zwyczajnie znaczne poczyniono zakłady. Gdy się już obadwa zapasnicy opasali, pierwsze spotkanie zaczęło się po drugiej godzinie. *Spring* uderzył raz w twarz swego przeciwnika, któremu się krew puściła, drugi raz w lewą stronę głowy; co bardzo jego stronników ucieszyło; w trzecim uderzeniem wybił swemu przeciwnikowi prawe oko; tak skończyło się pierwsze spotkanie trwające 9 minut. W drugim spotkaniu *Langan* zadał silny raz swemu przeciwnikowi w piersi, a toli odebrał nawzajem w czoło, poczem uderzył dwa razy przeciwnika, który mu znowu strasznie razem w nos odpowiedział. Na tém ustało powtórne spotkanie trwające półdziewiąty minuty. Z takiemito szczegółami, dokładnością i właściwymi sztuce wyrazami, podają gazety angielskie całe opisanie 45 spotkań, zaszłych pomiędzy obudwoma pojedykującymi. W całej tey walce okazuje się, iż *Spring* przewyższał swego przeciwnika w sile i zręczności; ten zaś okazał nadzwyczajną odwagę i umiarkowanie; albowiem po najsilniejszym natarciu, okryty razami i ranami na całym ciele, zaczął często nawet korzystnie i licznych widzów podczas walki dowcipem swoim bawił. Podczas zapasów kilka razy rzucił był pod siebie swojego przeciwnika, lecz ten silniejszy miał pięści. A jednak w początku ostatniego spotkania tak się okazał *Langan* byź rzeczowym, iż zwycięstwo zaczęło byź wątpliwym; lecz nagle zsił opuszczony musiał boju zaniechać. Poczem *Springa* przy największych oklaskach ogłoszono zwycięzcą, i w powozie Lorda *Dorhust* do domu odwieziono.

Z powodu świąt Wielkieynocy, numer 42 *Kuryera Litewskiego* wywdzie we środę dnia 9 kwietnia.

Observacje	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana wpowiet.
meteorologiczne.	dnia 3 god. 2 wiecz.	27 cal. 6,7 lin.	+ 5,25 stopni.	Polud. zach.	Pochmurno
	dnia 4 god. 5 z rana	27 — 6,3 —	+ 2 — —	Polud. zach.	Pochmurno

Pozwolono drukować. Z polecenia *J.W. Wojennego Litewskiego Gubernatora*:
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radea Stanu i Kawaler.

w *Drukarni Redakcyi*,